

VI Exercises

1. יהי ביתך בית ועד לחכמים, והוי מתאבק בעפר רגליהם, והוי שותה בצמא את דברייהם.
2. רבי יהושע אומר, עין הרע ויצר הרע ושנאת הבריות מוציאין את האדם מן העולם.
3. הוא היה אומר, הילודים למות, והמתים להחיות, והחיים לדון, לידע להודיע ולהודע שהוא אל, הוא היוצר, הוא הבורא, הוא המבין, הוא הדין, הוא עד, הוא בעל דין, והוא עתיד לדון.
4. מאימתי קורין את שמע בשחרית? משיכיר בין תכלת ללבן.
5. מקום שאמרנו, להאריך, אינו רשאי לקצר, לקצר, אינו רשאי להאריך, לחתום, אינו רשאי שלא לחתום, שלא לחתום, אינו רשאי לחתום.
6. מאימתי מתר אדם לקח ירק במוצאי שביעית? ... רבי התיר לקח ירק במוצאי שביעית מיד.
7. ליל שמורים הוא ל' וגו' (שמות יב' מב'). בו נגאלו ובו עתידין להגאל, דברי רבי יהושע ... רבי אליעזר אומר, בו נגאלו אבל לעתיד לבא אינם נגאלים אלא בתשרי, שנאמר, תקעו בחדש שופר וגו', מפני מה? כי חק לישראל הוא וגו' (תהלים פא' ד-ה'). ומה תלמוד לומר, הוא הלילה הזה ל' (שמות יב' מב')? אלא הוא הלילה שאמר המקום לאברהם אבינו, אברהם בלילה הזה אני גואל את בניך, וכשהגיע הקץ לא עיכבן המקום אפילו כהרף עין.
8. ויש משה את ידו על הים (שמות יד' כא'). התחיל הים עומד כנגדו. אמר לו משה בשם הקב"ה שיבקע ולא קבל עליו.
9. עשה פלא (שמות טו' יא'), עשה פלא עם האבות ועתיד לעשות עם הבנים, שנאמר, כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות (מיכה ד' טו'). אראנו מה שלא הראיתי לאבות, שהרי נסים וגבורות שאני עתיד לעשות עם הבנים יותר הם ממה שעשיתי לאבות.
10. כיון ששמעו אומות העולם שהמקום מגביה קרנם של ישראל ומכניסן לארץ התחילו מתרגזין.
11. נמצאת מרבה לו והולך לעולם.
12. (הכתוב) מלמד שתינוק מישראל עתיד להושיט את ידו לתוך גלגל עינו של צפעוני ומוציא מרה מתוך פיו.
13. כך עתיד הקב"ה מטייל עם הצדיקים בגן עדן לעתיד לבוא.
14. כמה גרים ועבדים אתה עתיד להכניס תחת כנפי השכינה.
15. לא במקום אחד ולא בשנים המקום חולק כבוד לזקנים, ובכל מקום שאתה מוצא, זקנים, המקום חולק כבוד לזקנים ... רבי שמעון בן יוחי אומר, מגין שאף לעתיד לבא כן המקום חולק כבוד לזקנים?
16. אני י' אלהיכם אני עתיד לשלם שכר, אני י' אלהיכם עתיד ליפרע.
17. התחילו הם בוכים ורבי עקיבה מצחק. אמרו לו, עקיבה, מפני מה אנו בוכים ואתה מצחק?
18. וכיון שמת משה היה יהושע בוכה ומצעק ומתאבל עליו במרד והיה אומר, אבי אבי, רבי רבי, אבי שגדלני, רבי שלמדני תורה. והיה מתאבל עליו ימים רבים עד שאמר לו הקב"ה ליהושע, יהושע, עד כמה אתה מתאבל והולך? וכי לך לבדך מת משה?

19. נתקבצו כל ישראל אצל משה. אמרו לו, רבינו משה, אמור לנו מה טובה עתיד הקדוש ברוך הוא ליתן לנו לעתיד לבא.
20. אמר יונה לליותו, בשבילך ירדתי לראות מקום מדורך, שאני עתיד לתן חבל בלשונך ולהעלותך ולזבוח אותך לסעודה הגדולה של צדיקים.

Sources. 1. Abot 1.4. 2. Abot 2.11. 3. Abot 4.22. 4. Ber 1.2. 5. Ber 1.4. 6. Shebi 6.4. 7. Mek 12.42 (L 1.115–116). 8. Mek 14.21 (L 1.227–228). 9. Mek 15.11 (L 2.66). 10. Mek 15.14 (L 2.71). 11. SLv 14.2 (W 70a–b). 12. SLv 26.6. (W 111a). 13. SLv 26.12 (W 111b). 14. SNm 80.1 (H 76). 15. SNm 92.4 (H 92). 16. SNm 115.5 (H 129). 17. SDt 43 (F 94). 18. SDt 305 (F 327). 19. SDt 356 (F 424). 20. PRE 10.

UNIT SEVENTEEN

PERFECT

I *Introductory text* (Naz 3.6)

מי שגזר נזירות הרבה, והשלים את נזירותו, ואחר כך בא לארץ, בית שמאי אומרים, נזיר שלשים יום, ובית הלל אומרים, נזיר בתחלה. מעשה בהילני המלכה, שהלך בנה למלחמה, ואמרה, אם יבא בני מן המלחמה בשלום, אהא נזירה שבע שנים, ובא בנה מן המלחמה, והיתה נזירה שבע שנים, ובסוף שבע שנים עלתה לארץ, והורוה בית הלל, שתהא נזירה עוד שבע שנים אחרות, ובסוף שבע שנים נטמאת, ונמצאת נזירה עשרים ואחת שנה.

If someone vows to be a Nazirite for a long period, fulfils the vow, and then enters the land (of Israel), the school of Shammai says, The person will still be a Nazirite for another thirty days, and the school of Hillel says, The person must fulfil their Nazirite vow (again) from the beginning. It happened that Queen Helena, when her son went away to war, said, If my son comes back from the war safely I shall become a Nazirite for seven years. Now her son returned from war and she fulfilled her Nazirite vow for seven years. At the end of the seven years, she went up to the land (of Israel) and the school of Hillel told her that she would have to fulfil the Nazirite vow another seven years. When the seven years ended, she contracted an impurity, and so it turned out that she had to fulfil the Nazirite vow for twenty-one years.

1. The Nazirite vow is an ancient feature of Israelite life, which brought with it abstinence from wine and spirits, leaving the hair uncut, and avoidance of contamination through contact with a corpse. It was still practised at a late period, apparently despite some opposition from the rabbis.